

Avskrivet av Gunilla Kindberg.

Artikel från okänt år, men av information i texten kan mitten av 1950-talet uppskattas.

Klappbryggornas tid är förbi Boxholmsfruarna maskintvättar

Den tiden när bruksfruarna i Boxholm höll till på klappbryggorna utmed Svartåns stränder med sina karlars smedskjortor, blåställ m.m. är för länge sedan förbi. De fruar som inte har egen tvättmaskin eller har tillgång till sådan går i stället till brukets tvättanläggning, där moderna maskiner står till förfogande och med vilka man på ett par timmar ordnar hela tvätten.

Tvättanläggningen, som kom till stånd 1940, förestås för närvarande av fru Nanna Persson. Ordinarie föreståndare är fru Aina Arespång, som emellertid bevistar en kurs. Fru Persson har även tidigare förestått anläggningen. I sju år tillsammans med fru Svea Karlsson och dessutom ensam under ca ett år. I dessa dagar är det en väldig rush i tvättinrättningen och flitiga kvinnohänder är i febril verksamhet med jultvätten.

Före tillkomsten av anläggningen höll fruarna till bl.a. i gamla musterilokalerna. Här fanns ett antal tvätthoar, kar och tillgång till ånga. Fru Persson ler åt minnet av hur man där fick gå och tinga tvätthoar av varandra. En del var bättre placerade än de övriga och självfallet ville man helst ha dessa.

Fru Persson omtalar, att ända sedan starten har tvättinrättningen varit allmänt anlitad och många har gått här åt ut och åt in. Till att börja med fanns det många som var skeptiska mot maskintvätten. Men sedan man väl lärt sig sköta maskinerna och sett hur de underlättade tvättarbetet försvann snart denna avoghet.

Det var också satt en låg avgift, vilken stod kvar i många år. För något år sedan blev det emellertid en kraftig höjning, varvid åtskilligt gny och gnissel förekom. Men de till en början smått strejkande fruarna har sedan återvänt och allt löper nu åter gnisselfritt.

Lokalerna är gamla och inte alldeles idealiska, men de fyller i alla fall gott sin uppgift. Maskinutrustningen är densamma. Fru Persson tycker att det är förvånansvärt att maskinerna stoppar så bra, trots att så många olika händer handskats med dem. Vid starten hade man fem maskiner mot sju nu. För en vitperiod på 1,5 timme är priset 5:25.

Det är inte bara fruar från samhället som kommer hit och tvättar. Även åtskilliga från landsbygden tycker det är bekvämt och bra att få klara av sin tvätt vid anläggningen. Dessutom tar man emot handelstvätt. Tidigare var denna av betydande omfattning, men genom tillkomsten av tvättinrättningar lite varstans har den minskat. Alltjämt har man dock flera långväga kunder – ända från Djursholm kommer det då och då sändningar. Fru Persson framhåller att man har ett mycket bra vatten, och det är en viktig förutsättning för att få fin tvätt.

Vid vårt besök arbetas det för allt vad tygen håller vid samtliga maskiner. Fru Elsa Gustafsson håller på att mangla. Hon berättar, att hon nu i åtta år ordnat sin tvätt här och att hon trivs utmärkt med förhållandena. Vid mangeln går det bäst om man är två och fru Gustafsson låter förstå att maken kommer senare och hjälper henne. Det är inte alls ovanligt numera att fruarnas karlar hjälper till med tvätten.

En trotjänare är fru Svea Karlsson. Hon har varit med ända sedan starten 1940 och sett många kunder komma och gå.

Jag har stortrivts här. Det har alltid rått god sämja och kamratskap, säger hon. En anledning till att kunderna trivs så bra är att man får sköta maskinerna själva. Det är inte vanligt på andra håll. Där är det en tvättmästare som sköter det hela och kunden får möjligen hjälpa till med hantlangning och grovarbete.

Utvändigt ser tvättinrättningen inte så trevlig ut – kanske kan det bli en uppsnyggning så småningom. Åtminstone hoppas de anställda det.

Thor